

Dispute and Forensic Services

Virksomhedskriminalitet i Danmark 2005-2007

Uddrag fra Global Economic Crime Survey

Introduktion

I sommeren 2007 har PricewaterhouseCoopers for fjerde gang gennemført en global undersøgelse af virksomhedskriminalitet i offentlige og private virksomheder gennem de seneste 2 år. Undersøgelsen er denne gang øget fra 3.600 til 5.400 virksomheder og giver en unik indsigt i omfang og konsekvenser af den faktiske virksomhedskriminalitet på verdensplan.

I undersøgelsen indgår Danmark med 75 og Vesteuropa med 2.550 virksomheder. Som supplement til den internationale rapport præsenterer PwC i Danmark her hovedresultaterne fra den danske del af undersøgelsen sammenholdt med virksomheder i Vesteuropa og globalt. Endvidere foretages sammenligninger til tidligere undersøgelser.

Undersøgelsen er foretaget af et uafhængigt analysebureau, der på lokalt sprog har interviewet primært den øverste ledelse. Virksomhederne er tilfældigt udvalgt i det enkelte land og sikret anonymitet i forhold til PwC. I Danmark består undersøgelsespopulationen af landets 750 største virksomheder.

Former for virksomhedskriminalitet i undersøgelsen

Som følge af forskelle i retssystemer og kulturer er der i de enkelte lande varierende opfattelser af, hvad virksomhedskriminalitet er. Undersøgelsen anvender derfor en bred afgrænsning af handlinger inden for "virksomhedskriminalitet", hvilke er blevet beskrevet for de interviewede personer. Handlingerne kan være rettet mod virksomheden eller begået af virksomheden.

Nedenfor i figur 2 er vist eksempler på typiske kriminalitetshandlinger, som indgår i undersøgelsen. Sammenfattende benævnes denne type kriminalitet også "Besvigelser" eller "Fraud".

Fokusområder

For at kunne følge ændringerne i virksomhedskriminaliteten over tid har de hidtil gennemførte undersøgelser for årene 1999-2007 været baseret på ensartede temaer af spørgsmål. Nedenfor i figur 3 ses de hovedspørgsmål, som undersøgelsen besvarer.

Virksomhedskriminalitet – en vedvarende udfordring

Undersøgelsen viser en vedvarende høj forekomst af virksomhedskriminalitet, som synes immun over for ledelsens forsøg på at kontrollere den. Virksomhedskriminalitet ændrer konstant karakter og er ofte begået af veluddannede gerningsmænd, hvilket gør det vanskeligt at forebygge problemet. Navnlig i internationalt orienterede virksomheder forbliver virksomhedskriminalitet en af de store ledelsesmæssige udfordringer – også fremadrettet.

Tak til de virksomheder, som med deres deltagelse har muliggjort undersøgelsen.

Vi ønsker god fornøjelse med læsningen og ser frem til at dele resultaterne fra den hidtil største undersøgelse af sin art med dansk erhvervsliv og andre interesserede.

Søren Primdahl
Partner, Dispute & Forensic Services
PricewaterhouseCoopers

1 Antal virksomheder i undersøgelsen

2 Former for virksomhedskriminalitet

- Misbrug af aktiver
- Krænkelser af patenter, varemærker og andre rettigheder (immaterielle rettigheder)
- Regnskabsmanipulation
- Korruption og bestikkelse
- Hvid- og sortvaskning af penge
- Anden virksomhedskriminalitet

3 Fokusområder for undersøgelsen

- Omfang og typer
- Direkte tab og andre indirekte følger af virksomhedskriminalitet
- Afdækning
- Årsager
- Profil af gerningsmanden
- Inddækning af tab
- Gennemførte sanktioner
- Forebyggende tiltag
- Fremtidig risiko

Hvad er de overordnede resultater af undersøgelsen?

I Danmark har hver tredje virksomhed gennem de seneste 2 år været udsat for en eller flere former for virksomhedskriminalitet. Niveaulet er lidt mindre end øvrige lande i Vesteuropa og globalt, hvor der over de seneste 6 år er fastholdt et konstant niveau på 37-45 % af adspurgte virksomheder.

Sammenlignet med Vesteuropa og resten af verden har de adspurgte danske virksomheder et fornuftigt niveau af kontrolforanstaltninger, der skal forebygge og afsløre virksomhedskriminalitet. Det er på baggrund heraf skuffende, at niveaulet af virksomhedskriminalitet ikke synes at være faldet, og at 36 % af tilfældene i Danmark og 46 % i Vesteuropa opdages ved tip eller ved en tilfældighed. Virksomhedskriminalitet er et konstant muterende og tilbagevendende problem, som i varierende former og omfang er udbredt i alle lande, virksomhedsstørrelser og brancher.

Globalt er det gennemsnitlige direkte tab ved den enkelte besvigelser de seneste 2 år steget med ca. 40 % fra DKK 9,1 mio. til DKK 12,8 mio.

I Danmark er det gennemsnitlige tab steget fra DKK 3,2 mio. til DKK 9,0 mio. Stigningen ses i dette års undersøgelse at være forårsaget af 2 tilfælde med større tab vedrørende krænkelse af immaterielle rettigheder. Ses der bort fra disse, er tabsniveauet væsentligt lavere i Danmark og ikke steget de sidste 2 år.

Omregnes det gennemsnitlige tab forholdsmæssigt for den danske undersøgelsespopulation på 750 virksomheder, kan det samlede økonomiske tab de sidste to år estimeres til mere end DKK 800 mio. I dette estimat er de 2 større tab ikke medregnet.

Danske virksomheder får alene cirka 30 % af de mistede aktiver tilbage. 28 % har tegnet en særlig kriminalitetsforsikring.

Ses der bort fra simpel virksomhedskriminalitet i form af misbrug af aktiver, har 10 % af de danske virksomheder været udsat for regnskabsmanipulation, 17 % for krænkelse af immaterielle rettigheder og 5 % for korruption og bestikkelse. Der er alene tale om konstaterede tilfælde i Danmark inden for de sidste 2 år.

Regnskabsmanipulation udøves normalt af virksomhedens øverste ledelse og

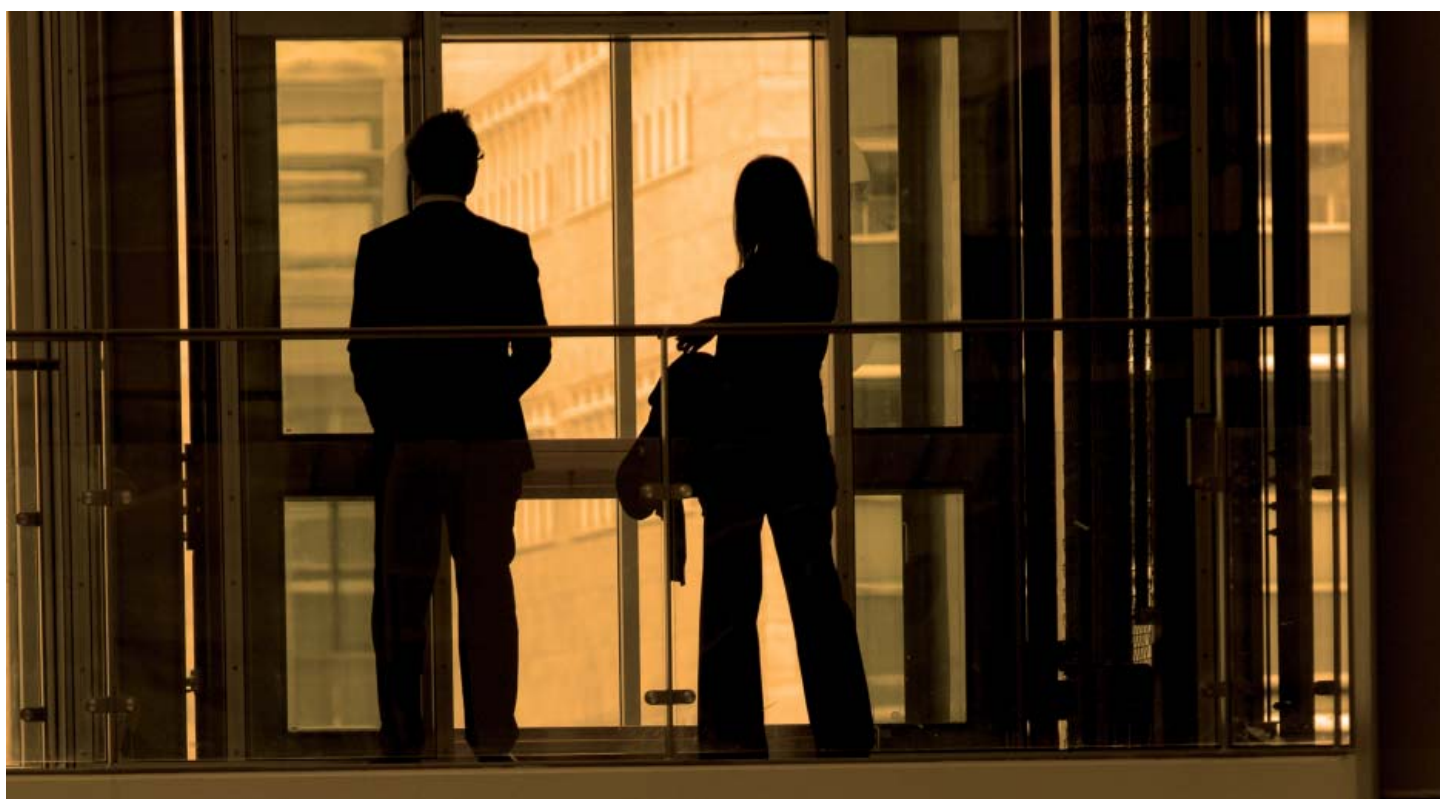
medfører sædvanligvis store konsekvenser i form af direkte økonomiske tab, mistet troværdighed i omverdenen og mistillid hos medarbejdere samt påvirkning af aktiekurser m.m. I Danmark blev 29 % af virksomhedskriminaliteten begået af mellem- eller topledere.

Krænkelse af immaterielle rettigheder er siden sidste undersøgelse i 2005 steget fra 6 % til 17 % og dermed på niveau med tidligere undersøgelser. I Vesteuropa og globalt er niveaulet på 14-15 %.

Korruption og bestikkelse er siden sidste undersøgelse faldet fra 31 % til 5 %. Dette ligger på linie med andre undersøgelser, der ligeledes viser, at korruption og bestikkelser ikke er udbredt inden for Danmarks grænser.

Globalt var 45 % af det oplyste samlede økonomiske tab tilknyttet virksomheder, som opererer i lande med høj vækst (The E7 Emerging Markets): Brasilien, Kina, Indien, Indonesien, Mexico, Rusland og Tyrkiet.

Danske virksomheder, der opererer i vækstlande, bør være særligt opmærksomme på øgede risici tilknyttet især korruption, krænkelse af immaterielle

rettigheder og regnskabsmanipulation. For at udnytte markedsmulighederne eller opnå omkostningsbesparelser i disse lande er der behov for hurtigt at etablere nye kunde- og leverandørforbindelser, tiltrække nye lokale medarbejdere og implementere nye it-systemer samt processer m.m. I en etablerings- eller forandringsfase opstår der ofte nye besvigelsemuligheder uden et tilstrækkeligt kontrolniveau.

Væsentlige midler mod virksomhedskriminalitet er en stærk virksomhedskultur, som kommunikeres med stærkt commitment fra topledelsen, et målrettet risk management program, nul-tolerancepolitik mod kriminell adfærd og en vedvarende opfølgning på virksomhedens markeder og de forskellige niveauer i virksomheden.

Mens det faktiske besvigellesniveau i Danmark ligger på 35 %, forventer 78 % af de adspurgte virksomheder ikke at blive udsat for besvigelser de næste to år. Set i lyset af de seneste 8 års undersøgelse og den omstændighed, at det ofte skyldes tilfældigheder, at en kriminell handling opdages, er det vanskeligt at finde belæg for denne optimisme. Danske virksomhedsledere har fortsat en stor udfordring i at bekæmpe virksomhedskriminalitet.

Omfang af virksomhedskriminalitet

Virksomhedskriminalitet er fortsat en væsentlig trussel mod virksomheder i Danmark. Hver tredje af de adspurgte danske virksomheder oplyser, at de inden for de seneste to år har været udsat for en eller flere virksomhedskriminelle handlinger.

Dette niveau er højere end ved undersøgelsen i 2005, men på niveau med undersøgelsen i 2003.

I 2007-undersøgelsen er antallet af besvigelser i Danmark steget i forhold til det generelle niveau i Vesteuropa, der er faldet fra 42 % i 2005 til 38 % i 2007. Danmark ligger nu på niveau med Vesteuropa. Se figur 4.

56 % af de danske virksomheder i undersøgelsen oplyser, at de har 6 til 10 kontroller, der sigter mod at forhindre og afdække besvigelser. 19 % oplyser, at de har flere end 10. Alligevel er der ikke registreret væsentlige fald i antallet af rapporterede besvigelser gennem de seneste 6-8 år.

Afsløring af virksomhedskriminalitet over tid er påvirket af "kontrol-paradokset", idet indførelse eller udbygning af kontroller øger antallet af kendte kriminalitetshandlinger. I betragtning af, at 36 % –

46 % af virksomhedskriminalitet fortsat opdages ved tips eller en tilfældighed, må denne målefejl vurderes at være forholdsvis begrænset.

Danske virksomheder undervurderer risikoen for virksomhedskriminalitet

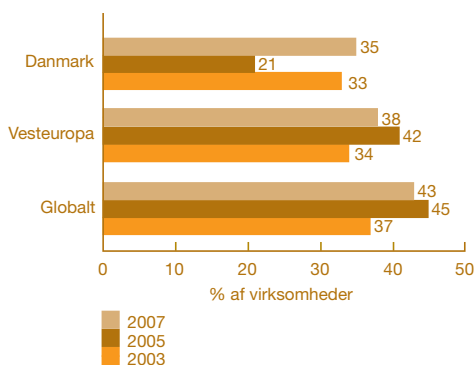
Uagtet at hver tredje danske virksomhed rapporterede om en eller flere besvigelser inden for de seneste 2 år, forventer 78 % ikke at blive udsat for besvigelser de næste 2 år.

Ved PwCs undersøgelse i 2005 gav virksomhederne en tilsvarende vurdering af den fremtidige risiko. 75 % oplyste, at de ikke anså det for sandsynligt, at de inden for de næste år ville blive ramt af en besvigelser. Kun 11 % anså det som en mulighed.

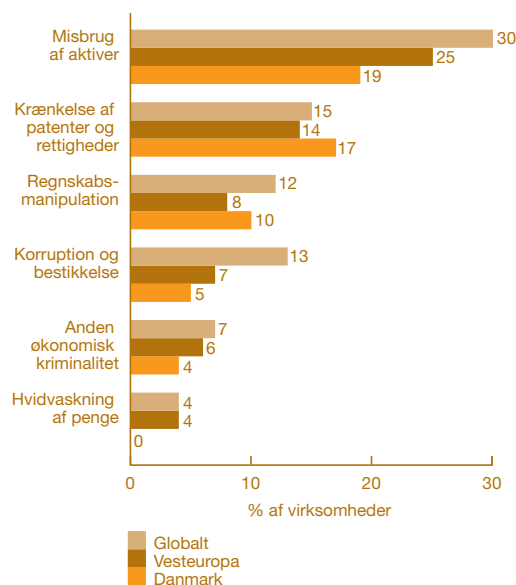
En mulig forklaring på denne forskel i opfattelsen af forventning og realitet kan være, at virksomhederne vurderer de nuværende kontroller m.v. til forhindring af besvigelser som værende effektive. Således vurderer 85 %, at den interne kontrol er effektiv.

Kontroller kan ikke alene forhindre besvigelser. Når en svaghed er fundet

4 Omfang af virksomhedskriminalitet geografisk fordelt

5 Omfang af virksomhedskriminalitet fordelt på hovedtyper

og lukket, opstår der nye varianter af virksomhedskriminalitet.

Typer af virksomhedskriminalitet

Den mest almindelige form for virksomhedskriminalitet er "misbrug af aktiver", der dækker over ansattes eller ledelsens personlige berigelse gennem underslæb, tyveri m.v.

Denne form for besvigelser har berørt 19 % af alle danske virksomheder, der inden for de seneste 2 år har været udsat for virksomhedskriminalitet. 17 % har oplevet krænkelser af patenter og rettigheder, 10 % af virksomhederne har været udsat for regnskabsmanipulation, 5 % for korruption/bestikkelse og 4 % har oplevet andre former for økonomisk kriminalitet, se figur 5.

Virksomhederne er blevet spurgt om, hvilke former for besvigelser, der efter deres vurdering er de mest udbredte. 28 % anser regnskabsmanipulation for den mest udbredte og 26 % anfører krænkelser af immaterielle rettigheder. De faktiske tal er som nævnt noget mindre.

Selv om knap hver femte virksomhed har været udsat for en besvigelser i form af misbrug af aktiver eller krænkelser af

patenter og rettigheder, rapporterer 33 %, at de intet gør for at forhindre misbrug af aktiver, og hele 54 %, at de intet gør for at forhindre krænkelser af patenter og rettigheder.

Omkostninger ved virksomhedskriminalitet

Undersøgelsen viser, at jo større virksomhederne er, desto større er risikoen for tab ved virksomhedskriminalitet. Størrelsen af tabet varierer ligeledes med virksomhedens størrelse.

I den globale undersøgelse har virksomheder, der har været udsat for besvigelser, rapporteret det økonomiske tab af besvigelserne til sammenlagt cirka USD 4,2 mia. På globalt plan svarer dette til et gennemsnitligt tab på USD 2,4 mio. (DKK 12,8 mio.) pr. virksomhed. I 2005 udgjorde det gennemsnitlige tab USD 1,7 mio. Det gennemsnitlige tab pr. virksomhed er således steget med cirka 40 %.

De danske virksomheder i undersøgelsen har rapporteret et gennemsnitligt tab på cirka USD 1,7 mio. (DKK 9,0 mio.). Heri er indeholdt 2 danske virksomheder, der har rapporteret om tab større end USD 10 mio. (DKK 53 mio.) vedrørende krænkelser af immaterielle rettigheder. Udelades disse 2 tilfælde, udgør det

gennemsnitlige tab USD 0,6 mio. (DKK 3 mio.). I 2005 blev det gennemsnitlige tab beregnet til DKK 3,2 mio.

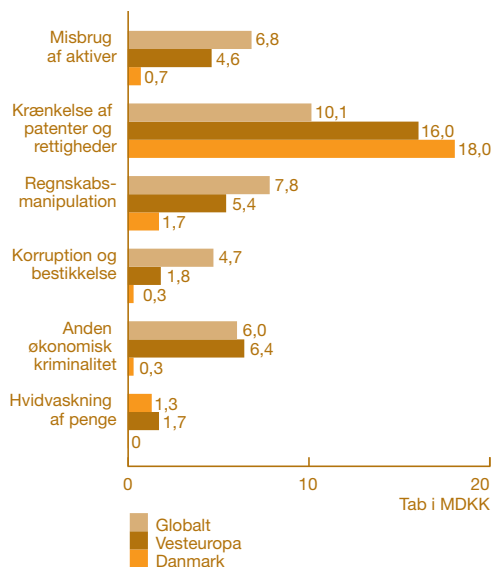
Omregnes det gennemsnitlige tab forholdsmæssigt for den danske undersøgelsespopulation på 750 virksomheder, kan det samlede tab anslås til USD 149 mio. eller cirka DKK 800 mio. Heri er udeladt de 2 tab større end USD 10 mio. (DKK 53 mio.).

I figur 6 er vist de gennemsnitlige tab for de forskellige typer af virksomhedskriminalitet. Tab i Danmark er primært tilknyttet krænkelser af patenter og rettigheder, hvor der i gennemsnit tabes DKK 18 mio. De gennemsnitlige tab for de andre former for virksomhedskriminalitet er mere beskedne, selv om de for den enkelte virksomhed kan være væsentlige.

Ud over det direkte tab ved besvigelser bliver virksomhederne ofte påført omkostninger til juridisk bistand og opklaring af besvigelserne m.v.

Disse økonomiske følgeomkostninger er af virksomhederne globalt estimeret til i gennemsnit at andrage USD 0,6 mio. eller DKK 2,9 mio. i perioden. I Danmark har virksomhederne estimeret omkostninger til gennemsnitligt USD 0,7 mio. eller DKK 3,7 mio.

6 Gennemsnitligt tab fordelt på hovedtyper af virksomhedskriminalitet

7 Direkte og indirekte omkostninger ved virksomhedskriminalitet sammenlignet geografisk

MDKK	Danmark	Vesteuropa	Globalt
Direkte tab (gennemsnit)	9,0	12,0	12,8
Ledelsesomkostninger (gennemsnit)	3,7	2,6	2,9
	12,7	14,6	15,7
Skade på virksomhedens image	92 %	88 %	88 %
Fald i aktiekurs *)	83 %	68 %	69 %
Negativ påvirkning af arbejdsmoral	92 %	88 %	88 %
Svækkelse af forhold til forretningsforbindelser	85 %	86 %	84 %
Forhold til myndigheder	81 %	82 %	80 %
Omkostninger ved at opfylde myndighedskrav	73 %	84 %	84 %

*) kun for børsnoterede selskaber

Derudover følger andre "skader", som det kan være vanskeligt eller umuligt at opgøre økonomisk, jf. figur 7 på side 5.

Afdækning af virksomhedskriminalitet forudsætter ofte væsentlig involvering af topledelsen, hvilket reducerer ledelsesindsatsen på andre områder. Når virksomhedskriminaliteten og medfølgende ledelsesomkostninger vurderes under ét, oplyser 80 % eller flere af de danske virksomheder, at der har været følgeskader med nogen eller væsentlig betydning. Følggevirkningerne omfatter påvirkning af virksomhedens image, medarbejderes arbejdsmoral, forhold til forretningsforbindelser og offentlige myndigheder. Dette mønster følger tendensen i Vesteuropa og resten af verden.

Afdækning af virksomhedskriminalitet

Besvigelser kan være vanskelige at afdække, fordi gerningsmanden ofte forsøger at sløre hændelsen. Blandt de forskellige metoder til afdækning af besvigelser har interne og eksterne tips

afdækket besvigelser i 29 % af de rapporterede danske tilfælde. Intern revision har spillet en afgørende rolle i 19 % af de afdækkede tilfælde, mens 7 % er opdaget ved en tilfældighed. I kun få af de danske tilfælde førte virksomhedernes egne risk management systemer til opdagelse af besvigelsen. Se figur 8.

Årsager til virksomhedskriminalitet

For at begå en besvigelse skal gerningsmanden normalt have et incitament (f.eks. dyr livsstil eller situationspres), mulighed for at udføre besvigelsen (f.eks. brist på en kontrol) samt en logisk begrundelse for at udføre handlingen (minimum over for sig selv). I Danmark indgår dyr livsstil som motiv i 72 % af tilfældene. Kontrollerne er vurderet som utilstrækkelige i 32 % af tilfældene. I 50 % af tilfældene er gerningsmanden af den opfattelse, at han ikke gør noget forkert.

Hvem begår virksomhedskriminalitet?

Den typiske gerningsmand i Danmark er en mand på 31-40 år. Besvigelser begås på alle niveauer i virksomhederne med 24 % af den øverste ledelse og 5 % af mellemledere. Se figur 9 og 10.

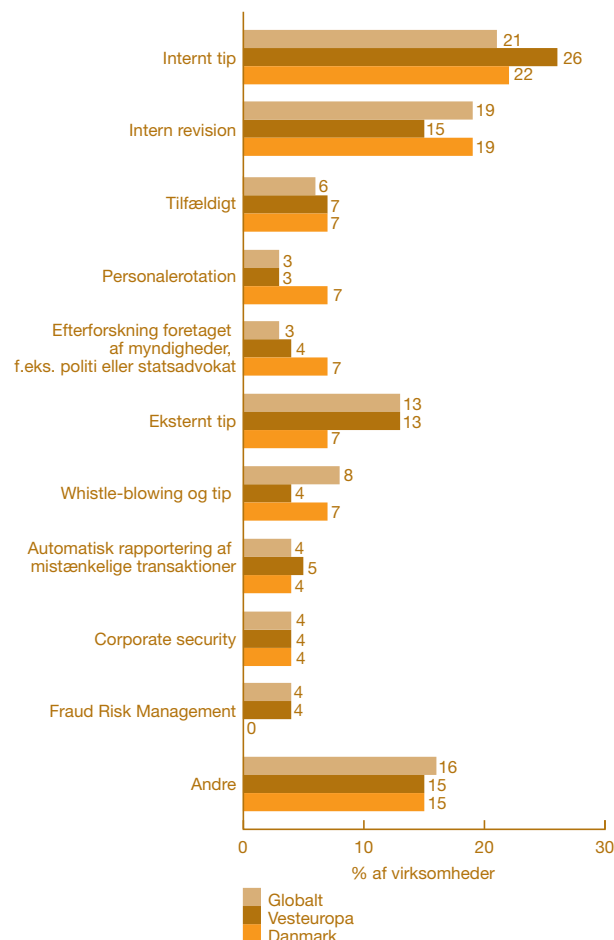
Halvdelen af gerningsmændene har en højere uddannelse. Til denne kategori hører typisk top- og mellemledere.

Ved afgrænsningen af potentielle gerningsmænd i Danmark er det karakteristisk, at 50 % af gerningsmændene har været ansat under 2 år i virksomheden. Baggrundscheck af medarbejdere før ansættelse er mindre almindeligt i Danmark end i Vesteuropa og globalt, se senere figur 12.

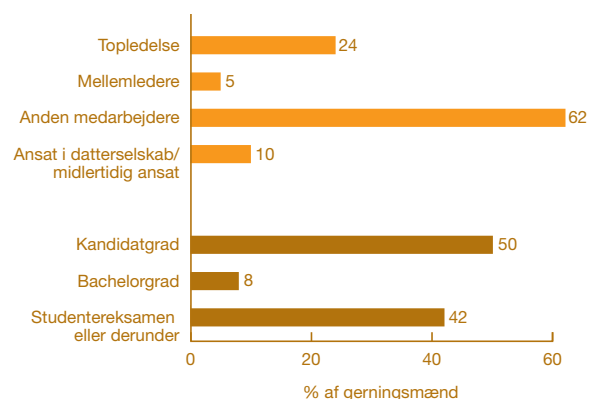
Inddækning af tab ved virksomhedskriminalitet

67 % af de danske virksomheder, der har været ramt af virksomhedskriminalitet, får ifølge undersøgelsen intet erstattet. Dette

8 Hvordan afdækkes virksomhedskriminalitet

9 Gerningsmændenes stillings- og uddannelsesniveauer

skal især ses i sammenhæng med, at 72 % af de adspurgte danske virksomheder ikke har tegnet en kriminalitetsforsikring mod besvigelser.

Muligheden for at få inddækket et tab som følge af besvigelser sker normalt enten gennem inddrivelse hos gerningsmanden eller via forsikringsdækning. I 33 % af de danske tilfælde, hvor der er opnået hel eller delvis erstatning, har gerningsmanden inddækket beløbet i 30 % af tilfældene. I 7 % af tilfældene er der opnået erstatning på anden måde, mens kun 4 % er dækket via forsikring.

Der er i de fleste tilfælde mulighed for at sikre tekniske beviser til brug for en efterfølgende erstatningssag. Det er vor erfaring, at mange virksomheder ikke er bekendt med dette og derved ikke får sikret sig beviser, herunder elektroniske beviser på servere og i mails m.m.

Gennemførte sanktioner

De adspurgte virksomheder har allerede i dag en række politikker og kontroller, der

tager sigte mod at undgå eller mindske omfanget af virksomhedskriminalitet. I 42 % af tilfældene vil virksomheden efter konstatering af kriminalitet udbygge eller styrke nuværende kontroller.

Når en gerningsmand afsløres, politianmeldes han i 67 % af tilfældene. I 44 % af tilfældene mister gerningsmanden sit arbejde, og i 48 % af tilfældene anlægges en civil retssag med henblik på helt eller delvis at opnå kompensation.

Tiltag mod økonomisk virksomhedskriminalitet

I undersøgelsen har virksomhederne i hovedtyper rapporteret om de kontrolsystemer, som de råder over, se figur 12.

I Danmark er egen intern revision og revisionskomiteer mindre udbredt end i udlandet. Dette forklares normalt med, at der generelt er mindre virksomhedsstørrelser i Danmark.

Alene 31 % af de danske virksomheder har en formaliseret kontrol med

leverandører, hvilket er noget mindre end Vesteuropa på 48 % og globalt på 52 %. Det synes nærliggende for danske virksomheder at overveje en styrkelse heraf.

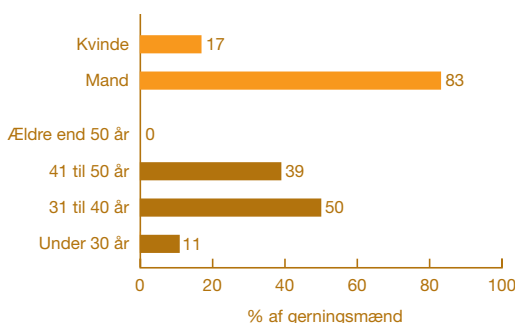
Set i lyset af de allerede etablerede formelle systemer må eventuelt yderligere tiltag formodes at have en mindre marginal effekt ved bekæmpelse af virksomhedskriminalitet.

Når det tages i betragtning, at 50 % af gerningsmændene i Danmark har været ansat i virksomheden i under 2 år, kan det tyde på, at virksomhedernes holdninger til ønsket forretningsadfærd ikke kommunikerer tilstrækkeligt til nyansatte.

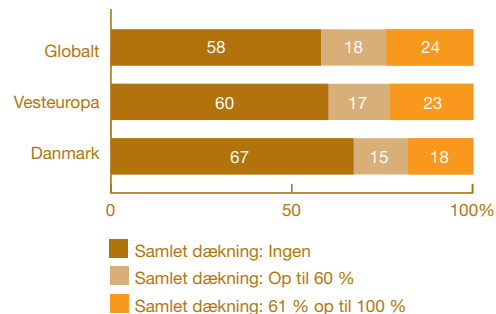
Danske virksomheder bør løbende følge op på, om de etablerede systemer til forebyggelse af virksomhedskriminalitet følges som planlagt. Gerningsmændene finder imidlertid nye muligheder i takt med, at eksisterende svagheder i systemer sikres.

Formelle procedurer skal understøttes af en virksomhedskultur, der afspejler den ønskede adfærd. Virksomhedskulturen

10 Gerningsmandens personprofil

11 Hvor meget af tabet er blevet dækket?

skal fastlægges af den øverste ledelse, da ledelsens adfærd afspejler sig i den øvrige organisation. Virksomheder med en stærk og forankret virksomhedskultur er betydelig mindre sårbare over for virksomhedskriminalitet.

Vækstmarkeder (E7-lande)

I den internationale rapport er i Section 3 vist en dybdegående analyse af de kriminalitetsproblemer, der typisk møder virksomheder med aktiviteter på "The seven emerging markets" (E7-landene), dvs. Brasilien, Kina, Indien, Indonesien, Mexico, Rusland og Tyrkiet. Analysen er baseret på interviews af 615 lokale virksomheder samt mere end 1.500 eksperter med ledelses- eller investeringserfaring på disse markeder.

E7-landene har samme typer virksomhedskriminalitet som øvrige lande i verden. Det specielle ved markederne er den høje vækst, der på virksomhedsniveau gør det nødvendigt med hurtige dynamiske forandringer for at kunne udnytte markedsmuligheder eller opnå omkostningsbesparelser. Det er samtidig markeder, hvor der hersker et helt andet forretningsmiljø, herunder holdning til bestikkelse og inddragelse af familie og venner i forretningstransaktioner. Ingen af

markederne har længerevarende tradition med fri handel.

Idet der i øvrigt henvises til den internationale rapport, er der efterfølgende kun anført få kommentarer vedrørende danske virksomheder.

I Danmark rapporterer under 3 % af virksomhederne, at de har oplevet at blive opfordret til at betale bestikkelse, og i alle tilfælde har det været på foranledning af udlændinge. I E7-landene varierer antallet af opfordrede virksomheder fra 21 % til 54 % med Rusland, Indonesien og Brasilien blandt de øverste (se fig. 3.5 i international rapport).

I Danmark udgør de faktisk rapporterede tilfælde af korruption og bestikkelse inden for landets grænser 5 % for de seneste 2 år. I seks af E7-landene (Kina ikke undersøgt) varierer den faktiske forekomst inden for de respektive landegrænser fra 6 % til 34 %. Tyrkiet har den laveste andel, mens Indonesien og Rusland har de højeste (se figur 3.4 i international rapport).

Krænkelser af immaterielle rettigheder blandt adspurgte virksomheder i E7-landene varierer over 2 år fra 12 % til 28 % mellem landene, hvilket er noget højere end det samlede globale gennemsnit på

15 %. Hvor en udenlandsk virksomhed er involveret som krænker af immaterielle rettigheder, er 44 % af alle forekomster på verdensplan relateret til kinesiske virksomheder.

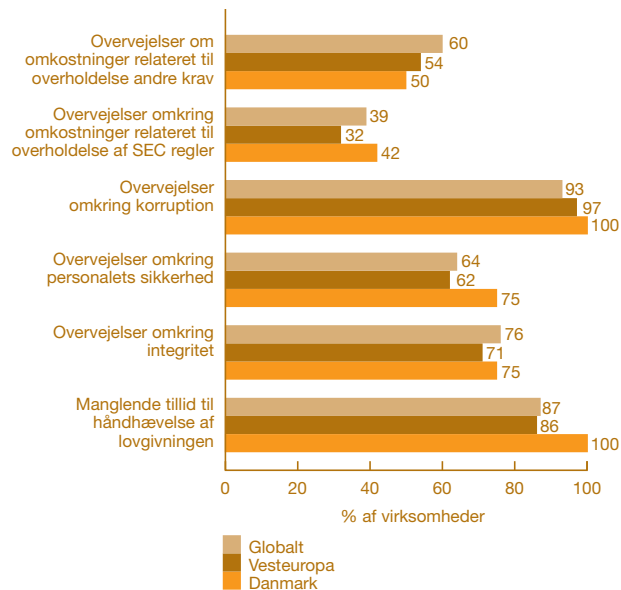
Når danske virksomheder investerer i de nævnte vækstmarkeder, oplyser mere end 50 %, at økonomisk kriminalitet er et væsentligt forhold, der overvejes. Ved investering i Rusland øges dette til 71 % af de adspurgte virksomheder og ved investering i Kina til 60 % af de adspurgte virksomheder. I alle tilfælde har utilstrækkelig lovgivning og korruption været en væsentlig del af overvejelserne. Dette ligger på linie med virksomheder både i Vesteuropa og øvrige dele af verdenen.

For adspurgte virksomheder i undersøgelsen er der opgjort et samlet globalt tab for virksomhedskriminalitet på USD 4.2 billion, hvoraf 45 % (cirka DKK 10 mia.) er relateret til virksomheder, der opererer i E7-landene. Mens det gennemsnitlige tab pr. forekomst af virksomhedskriminalitet globalt udgør DKK 12,8 mio., har virksomheder med aktiviteter i E7-landene samlet et dobbelt så stort gennemsnitligt tab. Den internationale rapport viser på side 30 det opgjorte gennemsnitlige tab pr. kriminalitetstype.

12 Udbredelsen af kontrolsystemer i % sammenlignet geografisk

	Danmark	Vesteuropa	Globalt
Ansættelsestest	43	52	62
Whistle-blowing og tip	24	31	42
Oplysninger fra offentlige kilder	36	40	46
Personalerotation	25	30	38
Intern revision	53	77	81
Ekstern revision	93	87	87
Revisionskomite	18	42	48
Corporate security	51	50	52
Fraud Risk Management	47	47	47
Compliance programmer	71	54	61
Interne kontroller	94	89	90
Intern undervisning	26	26	30
Egne analyseteknikker	15	16	20
Etiske retningslinier/adfærdskodeks	71	76	79
Intern konsultation/rådgivning	13	24	31
Anti-korruptionsplaner/-politik	21	27	32
Overvågning af mistænkelige transaktioner	24	28	32
Overvågning af leverandører	31	48	52
Andre	25	12	10

13 Ledelsens risikomæssige overvejelser ved etablering på vækstmarkeder

Fremtidens virksomhedskriminalitet

10 % af de danske virksomheder er af den opfattelse, at de over de næste 2 år med større sandsynlighed vil blive ramt af virksomhedskriminalitet. 78 % anser ikke dette for sandsynligt. Cirka en fjerdedel af danske virksomheder anser misbrug af aktiver, regnskabsmanipulation samt krænkelse af patenter og rettigheder for at være de mest udbredte former for virksomhedskriminalitet.

Kontakt

PricewaterhouseCoopers Dispute & Forensic Services
Strandvejen 44, 2900 Hellerup

Søren Primdahl
Statsautoriseret revisor
39 45 31 35
spj@pwc.dk

Karsten Egedesø
Statsautoriseret revisor
39 45 32 61
kae@pwc.dk

Lars Østerkryger
Statsautoriseret revisor
39 45 31 99
los@pwc.dk

www.pwc.dk/crimesurvey